

Bölüm 6: Çevre

6.7 Atık Yönetimi

Bir arazide atık türüne örnek

Organik atıklar:

- Saplar, kahve posası, dökülen meyveler veya kakao kabukları gibi ürün kalıntıları
- Arazide evler varsa, yemek kalıntısı ve mutfak atıkları
- Kağıt

İnorganik atıklar:

- Plastik atıkları ve metal atıkları
- Boş tarımsal kimyasal kapları
- Boş gübre çuvalları

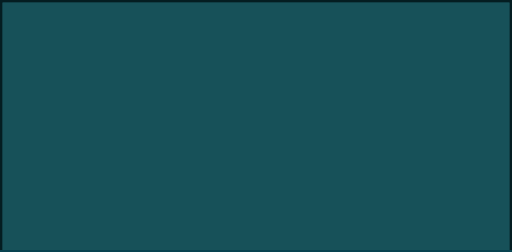
Şu anda bu farklı türdeki tüm atıkları nasıl yönetiyorsunuz?

Atıklar arazide bırakılırsa ne olur?

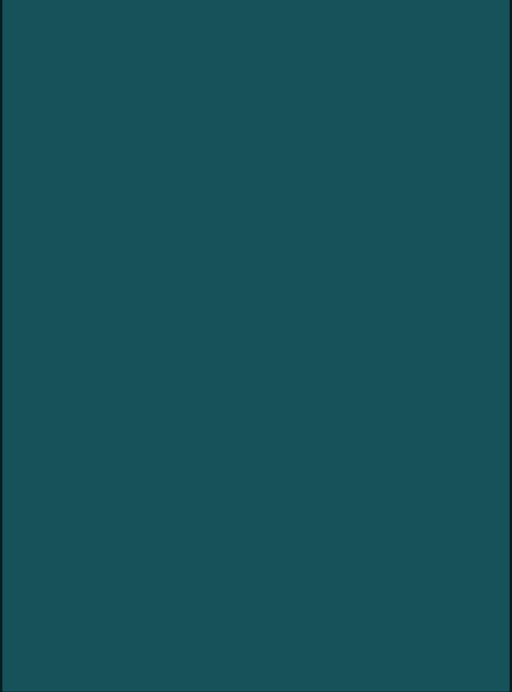
- Atıklar, hastalık taşıyan sinekleri ve böcekleri çekmektedir
- Mantarlar çok hızlı bir şekilde çoğalır ve **tifoid**, **kolera**, **polio** ve **tuberkuloz** gibi 65'den fazla hastalık bulaştırabilir.
- Boş kimyasal kaplar çevreyi kirletebilir ve tekrar kullanılırsa hastalığa yol açabilir
- Atıkların parçalanması toprak, hava ve suyun kirlenmesine neden olur
- Biriken atıklar ürün zararlılarını ve hastalık riskini çeker ve gelişmesini destekler

6.7 Atık Yönetimi

No.	Temel gereklilikler	Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
		K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
6.7.1	Atık, sağlık ve güvenlik <u>risklerinden</u> kaçınmak için yönetilir. Doğal ekosistemlerde değil, sadece belirlenmiş alanlarda depolanır ve bertaraf edilir. Organik olmayan atıklar arazide bırakılmaz.	✓	✓	✓	✓
6.7.2	Üreticiler, teknik olarak belirli türde atıklar için tasarlanmış çöp fırınları haricinde <u>atıkları</u> yakmaz.	✓	✓		✓

Bir sonraki sayfaya geçmeden önce gereklilikleri ve geçerliliklerini okuyun

6.7.1

Atıklar, sağlık ve güvenlik risklerinden kaçınmak için yönetilir

- Atıklar, doğal ekosistemlere değil, belirlenmiş alanlarda depolanır ve imha edilir.
- Organik olmayan atıklar arazide bırakılmamalıdır.
- Arazideki atıklar su içerebilir, sinekler için üreme alanı oluşturabilir
- Sinekler sıtma, dang humması, sarıhumma ve zika gibi hastalıklar taşır

Yetersiz atık yönetimi, potansiyel olarak ölümcül hastalıklar riskini artırır.

6.7.1

Atıkları su kütlelerine atmayın

- Nehir ve göllerdeki atıklar **suya kirletir** ve kuşlar ve balıklar gibi yabani hayvanlara zarar verir
- Hayvanlar gıda olduklarını düşünerek yanlışlıkla plastik ve metaller yerler
- Her yıl birçok kuş plastik ve metaller yiyerek ölür

Atıklarınız bu trajik sonuçlara katkıda bulunmamalıdır.

Atıklarımızla ne yapmalıyız?

- Atıkları atık türüne göre **toplama** ve **ayırma**
- Fabrikalar veya büyük araziler için **uygun büyüklükte atık kutuların kullanımı**
- Küçük araziler **renk kodlu çuvallar** veya **kutular** kullanabilir
- Ayrım kategorileri mevcut imha seçeneklerine bağlıdır

6.7.2

Üreticiler atıkları yakmaz

- Açık havada atıkların yakılması, sağlığa zararlı zehirli **dumanlar** salar
- Son derece toksik bir madde olan **dioxin** atıkları yakarken üretilir
- Dioxin üreme ve gelişim sorunlarına, bağışıklık sistemine verilen zararlara, hormon müdahalelerine ve kansere yol açabilmektedir
- Yakma işlemine yalnızca teknik olarak belirli atık türüne yönelik tasarlanmış çöp fırınlarında olmasına izin verilir

Arazide atık yakmak çeşitli hastalıklara yol açar.

		Grup sertifikasyonu			Bireys. sert.
No.	Sürekli geliştirme gerekliliği	K. araziler	B. araziler	Grup yönet.	K/B
6.7.3	Üreticiler atıkları mevcut atık yönetimi, geri dönüşüm ve imha seçeneklerine dayalı olarak ayırır ve geri dönüşümünü sağlar. Organik atıklar kompost haline getirilir, organik gübre veya başka işlemler için girdi olarak kullanılabilecek şekilde işlenir. Gruplardaki küçük araziler için geçerli değildir.		✓	✓	✓

Bir sonraki sayfaya geçmeden önce
gerekliliği ve geçerliliğini okuyun

6.7.3

Üreticiler atıkları mevcut seçeneklere dayalı olarak ayırır ve geri dönüşümünü sağlar

- Bir sistem mevcutsa plastik, metaller, cam ve kağıt geri dönüştürülebilir
- **Bazı atıklar tekrar kullanılabilir**
- Temiz plastik ve metal gibi güvenli atıklar, dekorasyonlar, atık kutuları, böcek tuzakları gibi yaratıcı amaçlar için kullanılabilir
- **Organik atıklar enerji veya gübreye** dönüştürülebilir (kurutma makinelerinde yakıt olarak kahve kabuğu)
- Diğer organik atıklar kompost haline dönüştürülebilir
- **Kompostlanan** ürün artıkları ve mutfak atıkları, atıkları azaltan ve kimyasal gübrelerin maliyetini düşüren **zengin organik gübre** oluşturur

Bu, ikinci sertifikasyon periyodu sırasında geçerli olan sürekli geliştirme gerekliliğidir.

Geri dönüşüm: örnek vaka

Sumatra, Endonezya'da bir grup küçük kahve arazileri, **üreticilerden atıkları toplar** ve geri dönüşüm şirketine **satar**.

Bir " **atık banka**" sistemi oluşturuldu.

Atıklar türlerine, ağırlıklarına göre ayrılır ve geri dönüşüm şirketinin fiyatlarına göre değerlendirilir.

Değer, atık olarak üreticinin kayıt hesabına kaydedilir.

Üreticiler, yeterli miktarları olduklarında **kredi** alabilir ve **nakit** çekebilirler.

Bu sistem, üreticileri atıkları toplamaya ve grubuna getirmeye teşvik eder.

NO	TGL	NAMA ANAKAN	JENIS SAMPAH	BEBOT	HAKA SATUAN	TOTAL HAKA	DIPERAGAN
106	28-04-14	SITI BINIH	1. PLASTIK 2. KERTAS 3. PLASTIK	5.00 1.00 1.00	3000 1200 1200	5400	
107	28-04-14	DREYANTI	1. KERTAS PUTIH	2.50	500	500	
108	28-04-14	SUKIRNI	1. PLASTIK	1.50	1500	1500	
109	28-04-14	SULASTRI	1. PLASTIK 2. KERTAS 3. KERTAS PUTIH	1.50 1.00 1.00	1500 1200 1200	3900	
110	28-04-14	MUT KIRMAN	1. PLASTIK 2. KERTAS KEMASAN	5.00 1.00	1500 500	2000	
111	28-04-14	NUK	1. KEMASAN 2. PLASTIK 3. KERTAS KEMASAN	1.00 1.00 1.00	1000 1000 1000	3000	
112	28-04-14	SULASTRI	1. PLASTIK 2. KERTAS TEBAL	1.00 1.00	1000 1000	2000	
113	28-04-14	RIFKI	1. PLASTIK 2. KEMASAN 3. KERTAS KEMASAN	2.00 1.00 1.00	2000 1000 1000	4000	

Vaka senaryosu

Atık yönetimine bir örnek aracılığıyla daha detaylı bakalım.

Bir üretici atıkları çeşitli şekillerde yeniden kullanmaktadır.

Örneğin, boş plastik şişeler böcek tuzaklarına ve çöp kutularına dönüştürülür.

Su taşımak için boş kimyasal kaplar kullanılır.

?

Bu, iyi atık yönetimine bir örnek mi?

Cevabı düşünmeden bir sonraki sayfaya geçmeyin

Vaka senaryosu - Çözüm

Cevap “**Hayır**”, bu **iyi** veya **güvenli atık yönetimi uygulaması değildir**.

Atıkların yeniden kullanımı teşvik edilirken, boş kimyasal kaplar için geçerli değildir.

Boş kaplarda, insanların sağlığını etkileyebilecek kimyasal madde kalıntıları vardır.

Tarımsal kimyasal kaplar **herhangi bir amaca yönelik olarak tekrar kullanılmamalıdır**. Bu kaplar, tekrar kullanılmasını önlemek için kesilmeli veya delinmelidir ve güvenli bir şekilde imha edilebilmeleri için güvenli bir şekilde depolanmalıdır.

Vaka senaryosu

Başka bir örneğe bakalım.

Bir üretici, arazideki atıkları **organik** atıklara ve **inorganik** atıklara ayırır ve bunları iki ayrı çukurda tutar.

?

Bu, iyi atık yönetimine bir örnek mi?

Cevabı düşünmeden bir sonraki sayfaya geçmeyin

Vaka senaryosu - Çözüm

Cevap “**Hayır**”, bu iyi bir atık yönetimi uygulaması değildir.

Üreticinin atıkları ayırması iyi olsa da atık çukuru yağmur suyu topluyor.

Bu durgun su, kemirgenler için bir yetiştirme yeri olacaktır.

Dikkat etmeniz ve atık kutularının veya depo çukurlarının yağmur suyu toplamamasını sağlamanız gerekir.

Vaka örneđi: Sri Lanka'daki bir bölgede Atık Yönetimi

Sri Lanka'daki bir bölgede, çeşitli mülkler **atık yönetimi planlarını** uygulamış ve **atık toplama kampanyaları** organize etmiştir.

Bu çabalar çevreyi temiz ve atık olmadan korudu.

Bu kampanyalar ayrıca işçilerin hastalıklarını önemli ölçüde azaltarak, daha az kemirgen, mantar ve toksik maddeler kullanılarak sağlığı iyileştirmiştir.

**RAINFOREST
ALLIANCE**

rainforest-alliance.org